

Vergadering van de gemeenteraad van 6 november 2013

Portefeuillehouder : J.M. Cardinaal

Behandelend ambtenaar : Peter Wijnen

Nummer raadsvoorstel: RAD-000892

Doorkiesnummer : (0495) 575 521

Agendapunt: 8

ONDERWERP

- a. Kennisnemen van de circulaire van 17 september 2013 van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties inzake de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de daaruit voortvloeiende gevolgen voor de jaren 2013 en 2014;
- b. Vaststellen van de eerste wijziging van de begroting 2014.

AANLEIDING EN DOELSTELLING

nvt

PROBLEEMSTELLING

nvt

OPLOSSINGSRICHTINGEN

De uitkomst van de septembercirculaire 2013 wordt in de begrotingsvergadering van de raad op 6 november 2013 aan de orde gesteld.

1. Inleiding

De septembercirculaire 2013 is te laat om de gevolgen ervan in de primaire begroting 2014 te verwerken. Het is gebruikelijk dat dit gebeurt via de eerste wijziging van de begroting en dat de toelichting via een raadsvoorstel in de raadsagenda van de begrotingsbehandeling wordt opgenomen. Zo ook dit jaar.

Alvorens in te gaan op de gevolgen van de septembercirculaire 2013 voor de uitkeringsjaren 2013 en 2014, wordt eerst ingegaan op de gevolgen voor de begrotingsruimte 2014 en volgende jaren.

De verdere opbouw van dit raadsvoorstel ziet er als volgt uit:

- 2 Gevolgen voor de begrotingsruimte 2014 en volgende jaren;
- 3 Uitkeringsjaar 2013;
- 4 Uitkeringsjaar 2014;
- 5 Meerjarenramingen algemene uitkering.

2. Gevolgen voor de begrotingsruimte 2014 en volgende jaren

In de primaire begroting 2014 hebben wij in hoofdstuk 3 "uiteenzetting van de financiële positie" een overzicht gegeven van de uitkomsten voor de jaren 2014 tot en met 2017. Hierbij hebben wij opgemerkt dat wij nog geen rekening hebben kunnen houden met de gevolgen van de septembercirculaire 2013. De uitkomsten van de septembercirculaire 2013 voor de algemene uitkering 2014 en volgende jaren zijn toegelicht in paragraaf 4 en 5 van dit voorstel.

Voor de begroting 2014-2017 heeft dit de volgende consequenties:

	2014	2015	2016	2017
Uitkomsten primaire begroting 2014	0	-1.864.327	-2.068.731	-3.558.936
Budgettaire gevolgen sept.circ. 2013	-561.257	-965.804	-1.306.312	-1.328.483
Begroting 2014 incl. sept.circ. 2013	-561.257	-2.830.131	-3.375.043	-4.887.419

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt heeft de septembercirculaire 2013 behoorlijk negatieve uitkomsten. Dit is grotendeels het gevolg van het pakket aan extra bezuinigingen van het kabinet van € 6 miljard dat structurele financiële gevolgen voor de gemeenten heeft.

Het nadelig resultaat van de septembercirculaire 2013 voor het jaar 2014 bedraagt € 561.257,--. Dit nadeel is minder hoog dan in de primaire begroting 2014 (zie blz. 11) werd verwacht. De oorzaak hiervan is dat de eenmalige bezuiniging in 2014 op de WMO niet doorgaat. Hierdoor ontstaat er voor de gemeente Weert een budgettair voordeel van ruim € 350.000,--.

In de begroting van 2014 is via een negatieve inkomstenpost "lager accres" van € 1.299.664,-- al rekening gehouden met een mogelijk lagere algemene uitkering in 2014.

Voorgesteld wordt om het nadeel van € 561.257,-- ten laste van deze stelpost te brengen.

Tevens wordt voorgesteld om de aanwending van 1/30^e deel van de algemene reserve ad € 298.000,-- voor het sluitend maken van de begroting 2014, terug te draaien en hiervoor de genoemde stelpost "lager accres" in te zetten.

Van de stelpost resteert dan nog € 440.407,-- (1.299.664 - 561.257 - 298.000).

Volgens deskundigen op het gebied van de algemene uitkering is het accres nog steeds te hoog. De verwachting is dat het accres in 2014 nog verder naar bijgesteld beneden zal worden. Mede daarom stellen wij voor om het restant van de stelpost "lager accres" ad € 440.407,-- toe te voegen aan de algemene reserve.

Decentralisaties

De septembercirculaire 2013 heeft weinig cijfermatig nieuws over de decentralisatie-uitkeringen die per 1 januari 2015 worden ingevoerd.

Eerder is in de meicirculaire 2013 met betrekking tot jeugdzorg een indicatie gegeven van het bedrag dat de gemeenten met ingang van 2015 gaan ontvangen op basis van een historische verdeling. In de meicirculaire 2014 wordt het definitief over te hevelen bedrag bekendgemaakt.

Over de verdeling van het macrobudget nieuwe WMO worden de gemeenten niet in deze septembercirculaire geïnformeerd zoals was aangekondigd, maar in oktober 2013.

Informatie over de participatiewet is doorgeschoven naar de meicirculaire 2014.

Macronorm OZB

In de meicirculaire 2013 werd geschreven dat de macronorm OZB voor 2014 is bepaald op 2,45%. Naar aanleiding van de overschrijdingen in 2012 en 2013 wordt de macronorm als instrument geëvalueerd en het streven was in de septembercirculaire 2013 uitsluitel te geven. Besloten is nu dat de evaluatie van de macronorm en een eventuele nieuwe norm voor 2015 in het voorjaar 2014 in het Bestuurlijk overleg financiële verhouding aan de orde komen.

3. Uitkeringsjaar 2013

Op basis van de septembercirculaire 2013 wordt de algemene uitkering verhoogd met € 70.587,--. Dit heeft de volgende oorzaken:

- Door een daling van het accres 2013 neemt de algemene uitkering van de gemeente Weert af met € 63.426,--. Dit is een gevolg van de afname van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Dit is een budgettair nadeel. Het is mogelijk dat, door onderuitputting die in de loop van het jaar op de rijksuitgaven ontstaat, het accres 2013 nog verder naar beneden wordt bijgesteld.
- Een stijging van de ontwikkeling van de landelijke uitkeringsbasis betekent een budgettair voordeel voor de gemeente Weert van € 31.713,--. Dit wordt vooral veroorzaakt door ontwikkelingen bij de maatstaf OZB.
- Voor de intensivering van het armoede- en schuldenbeleid is voor het jaar 2013 € 19 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds. Voor de gemeente Weert betekent dit een hogere algemene uitkering van € 46.778,--, die budgettair neutraal verloopt omdat er hogere kosten tegenover staan.

- Ten behoeve van het Digitaal Klantdossier wordt er in 2013 € 606.000,-- minder aan het gemeentefonds onttrokken. Voor de gemeente Weert betekent dit een budgettair voordeel van € 2.099,--.
- De integratie-uitkering WMO voor Weert wordt in 2013 verhoogd met € 55.652,-- als gevolg van indexering. De verhoging is budgettair omdat met ingang van 2010 bij de WMO de budgettaire neutraliteit is verlaten.
- Als gevolg van de actualisering van de maatstaven is de decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin enigszins aangepast. Voor de gemeente Weert betekent dit een lagere algemene uitkering van € 2.229,--, die budgettair neutraal is.

Resumé:

In totaal ontvangt de gemeente Weert op basis van de septembercirculaire 2013 voor het jaar 2013 een hogere algemene uitkering van € 70.587,--

Het budgettaire voordeel van de gevolgen van de septembercirculaire is. € 26.038,--.

Het betreft hier:

1	Lager accres	-63.426
2	Ontwikkeling uitkeringsbasis	31.713
3	Cluster werk en inkomen "Digitaal Klantdossier"	2.099
5	Aanpassing WMO	55.652
	Totaal	26.038

Het restant ad € 44.549,-- is budgettair neutraal. Het betreft hier: armoede- en schuldenbeleid (46.778,--) en decentralisatie-uitkering Centrum Jeugd en Gezin (-€ 2.229).

De mutaties voor het jaar 2013 worden verwerkt in de 3^e rapportage 2013.

4. Uitkeringsjaar 2014

De gevolgen van de meicirculaire 2013 voor het jaar 2014 zijn verwerkt in de begroting 2014. De toelichting daarop is opgenomen op blz. 89 t/m 93 van de begroting 2014.

Op basis van de septembercirculaire 2013 dient de raming van de algemene uitkering verlaagd te worden met € 563.486,--.

Van dit bedrag is € 561.257,-- budgettair. Alleen de aanpassing van de decentralisatie-uitkering Centrum Jeugd en Gezin ad € 2.229,-- is budgettair neutraal. Hieronder wordt dit toegelicht:

1	Algemene mutaties	-859.395
2	Ontwikkeling uitkeringsbasis	-31.830
3	Cluster werk en inkomen "Digitaal Klantdossier"	2.892
4	Suppletie-uitkering afschaffing OZB gebruikers	-27.701
5	Aanpassing WMO	354.777
6	Aanpassing decentralisatie-uitkering Centrum Jeugd en Gezin	-2.229
	Totaal	-563.486

Ad 1 Algemene mutaties

Door een daling van het accres 2014 neemt de algemene uitkering van de gemeente Weert af met € 859.395,--. Dit is het gevolg van de maatregelen met een omvang van € 6 miljard die het Kabinet heeft genomen. Deze lagere algemene uitkering is budgettair.

Ad 2 Ontwikkeling uitkeringsbasis

Door een daling van de ontwikkeling van de landelijke uitkeringsbasis neemt de algemene uitkering voor de gemeente Weert af met € 31.830,--. Dit wordt vooral veroorzaakt door ontwikkelingen bij de maatstaf bijstandsontvangers. Deze lagere algemene uitkering is budgettair.

Ad 3 Cluster werk en inkomen

Ten behoeve van het Digitaal Klantdossier wordt er in 2013 € 787.000,-- minder aan het gemeentefonds onttrokken. Voor de gemeente Weert betekent dit een budgettair voordeel van € 2.892,--.

Ad 4 Suppletie-uitkering afschaffing OZB gebruikers

Bij de afschaffing van de OZB voor woningen gebruikers in 2006 is een suppletie-uitkering in het leven geroepen om de gevolgen ervan te beperken. Deze tijdelijke regeling wordt afgebouwd als in de meicirculaire blijkt dat het accres dat toelaat. Op basis van de meicirculaire 2013 is dit gebeurd. In overeenstemming met de VNG heeft BZK de regeling aangepast een nieuwe afbouw bepaald. Deze nieuwe afbouw loopt vanaf 2015 in zes jaar af naar nul in 2020. Voor de gemeente Weert betekent deze aanpassing voor 2014 een budgettair nadeel van € 27.701,-- ten opzichte van de meicirculaire 2013.

Ad 5 aanpassing WMO

De eenmalige korting op het gemeentefonds in 2014 van € 89 miljoen, die voortvloeide uit de beperking van de huishoudelijke hulp voor nieuwe instroom, gaat niet door. Dekking wordt elders binnen de Rijksbegroting gerealiseerd.

Voor de gemeente Weert betekent dit een eenmalig hogere algemene uitkering van € 354.777,--. De verhoging is budgettair omdat met ingang van 2010 bij de WMO de budgettaire neutraliteit is verlaten.

Ad 6 Aanpassing decentralisatie-uitkeringen

Als gevolg van de actualisering van de maatstaven is de decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin enigszins aangepast. Voor de gemeente Weert betekent dit een lagere algemene uitkering van € 2.229,--, die budgettair neutraal is.

5. Meerjarenramingen algemene uitkering

Ten opzichte van de meicirculaire 2013 vinden de volgende mutaties plaats in de algemene uitkering 2015 tot en met 2017:

	2015	2016	2017
Lagere algemene uitkering	-968.033	-1.308.541	-1.330.712
Waarvan budgettair neutraal (-€ 2.229)	2.229	2.229	2.229
Meerjarige budgettaire gevolgen	-965.804	-1.306.312	-1.328.483

Uit deze tabel blijkt dat de algemene uitkering ten opzichte van de ramingen in de primaire begroting 2015-2017 afneemt. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de lagere accessen als gevolg van het pakket maatregelen van het Kabinet van € 6 miljard.

In 2015 is het nadeel minder groot dan de jaren erna. Dit komt omdat in het bedrag van 2015 het verwachte voordeel als gevolg van het plafond BTW-compensatiefonds (BCF) is verwerkt. Met ingang van 2015 wordt aan het BTW-compensatiefonds (BCF) een plafond gesteld. Het meerdere of het mindere wordt verrekend met het gemeentefonds. Op dit moment is het verwachte beroep op het BCF lager dan het geraamde plafond. Deze verwachte onderschrijding leidt tot een verwachte toevoeging aan het gemeentefonds ter grootte van deze onderschrijding. Voor 2015 wordt deze verwachte toevoeging geraamd op € 163 miljoen en voor de jaren daarna op nihil.

Opgemerkt wordt dat met ingang van 2015 op de algemene uitkering een korting BCF van € 310 miljoen wordt toegepast. De korting is verdeeld via de uitkeringsfactor. De nadelige gevolgen voor de gemeente Weert in 2015 ad € 860.000,-- zijn in de meerjarenraming van de primaire begroting 2014 verwerkt. Momenteel onderzoekt BZK of die korting en ook het hiervoor genoemde plafond BCF, op een andere manier dan via de uitkeringsfactor over de gemeenten verdeeld kan worden. Dit kan tot behoorlijke herverdeeffecten leiden.

Het wetsvoorstel om het aantal gemeenteraadsleden te verminderen tot op het niveau van voor de dualisering is door de Eerste Kamer verworpen. De hiermee samenhangende korting op het gemeentefonds ad € 18 miljoen vanaf 2015 blijft echter gehandhaafd. Het Kabinet gaat er vanuit dat de gemeenten de besparing kunnen bereiken door andere maatregelen op het terrein van bestuur, zoals door een meer efficiënte ondersteuning van het bestuur. Voor de gemeente Weert gaat het hierbij om een bedrag van € 51.635,--.

COMMUNICATIE

>

EVALUATIE

>

ADVIES RAADSCOMMISSIE

>

VOORSTEL COLLEGE

- a. Kennisnemen van de circulaire van 17 september 2013 van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties inzake de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de daaruit voortvloeiende gevolgen voor de jaren 2013 en 2014;
- b. Vaststellen van de eerste wijziging van de begroting 2014.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
de secretaris, de burgemeester,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans

Nummer raadsvoorstel: RAD-000892

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 1 oktober 2013;

b e s l u i t :

- a. Kennis te nemen van de circulaire van 17 september 2013 van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties inzake de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de daaruit voortvloeiende gevolgen voor de uitkeringsjaren 2013 en 2014;
- b. De eerste wijziging van de begroting 2014 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 6 november 2013.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans